

KARADENİZ'DE BALIK YETİŞTİRİCİLİĞİNİN GELİŞTİRİLMESİ PROJESİ DEĞERLENDİRME GÖRÜŞMELERİ YAPILDI

Yumiko NAKAZAWA – JICA, Proje Koordinatörü

Trabzon Su Ürünleri Merkez Araştırma Enstitüsü ve Japonya Uluslararası İşbirliği Ajansı (JICA) işbirliğinde Nisan 1997 tarihinde başlatılan "Karadeniz'de Balık Yetiştiriciliğinin Geliştirilmesi Projesi", Nisan ayı ortalarında beş yıllık süresini tamamlayacaktır.

Proje kapsamında, Türkiye'de ilk defa gerçekleştirilen kalkan balığı üretiminde, Japon ve Türk uzmanların üstün gayretleriyle önemli araştırmalar yürütülmüş ve başarılar elde edilmiştir. Anaç, yem ve yavru üretim bölümlerindeki araştırma çalışmalarının sonuçları, Kasım 2001'de yapılan workshopta açıklanmıştır.

Yürütülen çalışmaların genel bir değerlendirilmesini yapmak amacıyla 14-25 Ocak 2001 tarihleri arasında JICA tarafından beş kişilik bir heyet görevlendirilmiştir. Heyet üyeleri Tarım ve Köyişleri Bakanlığı yetkilileri ve proje çalışanları ile görüşmelerde bulunmuş ve değerlendirme toplantıları yapmıştır.

JICA Değerlendirme Komitesi üyeleri Trabzon Su Ürünleri Merkez Araştırma Enstitüsünde proje çalışanlarıyla görüştü.

Görüşmeler sonucunda proje amaçlarına hemen hemen ulaşıldığı, ancak kuluçkahanede yetiştirilen anaç balıklardan yumurta alma tekniklerinin geliştirilmesi, 20 mm'ye kadar olan larvaların yaşama oranlarının artırılması ve kalkan balığı için uygun yapay yemin geliştirilmesi gibi yetiştiriciliğin yaygınlaştırılması için gereken bazı çalışmaların da yapılmasına

ihtiyaç olduğu belirlenmiştir. Bunun üzerine, Tarım ve Köyişleri Bakanlığı tarafından, Japonya Dışişleri Bakanlığına proje süresinin 2 yıl daha uzatılması teklif edilmiştir.

Tarım ve Köyişleri Bakanlığı, Tarımsal Üretim ve Geliştirme Genel Müdürü Sayın Dr. Ahmet BÜLBÜL ile JICA Değerlendirme Komitesi Başkanı Sayın Hideki MIYAKAWA değerlendirme tutanağını imzalarken.

5 yıllık proje süresi içinde, JICA tarafından 5 uzun dönem ve 18 kısa dönem uzman görevlendirilmiştir. Bunun yanı sıra projede ve enstitüde çalışan 9 Türk mühendis ile bakanlıktan 2 idareci eğitim için Japonya'ya gönderilmiştir. Ayrıca, üretim tesisi, alet-ekipman ve laboratuvar cihazları vs. için JICA tarafından toplam 230 milyon Japon yeni (yaklaşık 2 milyon dolar) harcama yapılmıştır.

Üretilen kalkan balıklarının bir kısmı yetiştiricilik araştırmalarında değerlendirilmiş, yetiştiriciliğinin teşvik edilmesi için ilgi duyan müteşebbislere de yavru verilmiştir. Yavru balıkların bir kısmı ise doğal ortamın balıklandırılmasında kullanılmak üzere markalanarak denize bırakılmıştır.

Değerlendirme toplantılarında tespit edilen hususlar doğrultusunda önümüzdeki üretim sezonunda çalışmalara yön verilecektir. Ayrıca, kendi üretimimiz olan ve anaç boya gelmiş bulunan kalkan balıklarından yumurta elde edilmesi çalışmaları yapılacaktır.

SUNİ YEM KONULU EĞİTİM ÇALIŞMASI

JICA tarafında görevlendirilen kısa süreli uzman Prof. Dr. Shunsuke KOSHIO (Kagoshima Üniversitesi), suni yem konusunda seminer vermek üzere enstitümüze gelerek 4-15 Mart 2002 tarihleri arasında çeşitli çalışmalar yaptı.

Yapılan eğitim çalışmalarında, mikro granül yem üretimi konusunda bilinmesi gereken özellikler ve yöntemler Dr. KOSHIO tarafından, enstitümüzde görevli araştırmacılara anlatıldı.

Dr. KOSHIO ayrıca, Japonya balıkçılığında önemli bir yeri olan sarıkuyruk balığında (yellow tail) protein ve C vitamini ihtiyacını ortaya koyan çalışmasını, enstitümüz toplantı salonunda katılımcılara sunmuş ve soruları cevaplamıştır. Bu toplantıda ayrıca Japonya'daki kültür balıkçılığıyla ilgili temel kısa bilgiler katılımcılara sunulmuştur.

KALKAN BALIĞI YETİŞTİRİCİLİĞİ EL KİTABI

Enstitümüz ve JICA işbirliğinde yürütülmekte olan projede görevli Türk ve Japon uzmanlar tarafından, enstitümüzde yapılan kalkan balığı üretiminin bütün işlemlerini kapsayan bir el kitabı, "Manual for the Seed Production of Turbot, *Psetta maxima*, in the Black Sea" hazırlanmıştır.

Bu amaçla JICA tarafından görevlendirilen kısa süreli uzman Prof. Dr. Atsushi OHNO (Tokyo Balıkçılık Üniversitesi), 19-28 Aralık 2001 tarihleri arasında, enstitümüze gelerek el kitabının hazırlık çalışmalarına katıldı ve ışık tutacak önemli tavsiyelerde bulundu.

Hazırlanarak basıma verilen kitapçık önümüzdeki aydan itibaren isteyen yetiştiricilere dağıtılacaktır.

SAHİL GÜVENLİK GRUP KOMUTANLIĞI BALIKÇILIK TOPLANTISI

Enstitümüz ile Trabzon Sahil Güvenlik Grup Komutanlığı işbirliğinde, 01 Mart 2002 tarihinde enstitümüz toplantı salonunda balıkçılığımızın sorunlarının tartışıldığı, balıkçılara yönelik bir toplantı düzenlenmiştir.

Bu toplantıda, balıkçılık sektörüyle ilgilenen kişi ve kurumların bir araya gelerek sorunlarını tartışma, çözüm bulma ve genel bir değerlendirme yapma imkanı doğmuştur.

Toplantıya katılan balıkçılarımız da sorunlarını dile getirme fırsatı bulmuşlardır.

